

Opsteller Zaak/Document nummer	Z/25/215824 393299	Datum stuk Afdeling Agendanummer	26 augustus 2025
Onderwerp	Voorstel incidentele onderhoudsbijdrage aan gemeenschapsaccommodaties die voorheen geen gemeentelijk onderhoud genoten, ten behoeve van de realisatie van een nul-situatie		
Portefeuillehouder	J. Quadvlieg		

Aan de gemeenteraad namens burgemeester en wethouders van Beekdaelen

1. In te stemmen met het verstrekken van een incidentele onderhoudsbijdrage aan gemeenschapshuizen die niet in eigendom zijn en die historisch geen gemeentelijke onderhoud(-bijdrage) hebben ontvangen
2. In te stemmen met het toevoegen van de overtollige middelen 2024 die beschikbaar zijn in de voorziening 'onderhoud gebouwen in MOP' ad € 800.000 aan een nieuw te vormen reserve accommodatiebeleid
3. In te stemmen met de votering van een krediet van € 800.000 voor de transitie van het accommodatiebeleid voor de transitie van het accommodatiebeleid en de kosten ten laste brengen van de nieuw gevormde reserve accommodatiebeleid
4. In te stemmen met de begrotingsvoorstel 9.3 Transitie accommodatiebeleid gemeenschapshuizen

Samenvatting

De gemeente Beekdaelen is ontstaan uit een fusie van drie gemeenten met verschillend beleid voor gemeenschapshuizen, wat tot ongelijkheid heeft geleid. Om dit recht te trekken, is een structurele onderhoudsbijdrage aangekondigd. Daarnaast wordt voorgesteld om huizen die eerder zelf verantwoordelijk waren voor onderhoud een eenmalige subsidie te geven voor investeringen of renovaties.

Inleiding

De gemeente Beekdaelen is ontstaan uit een fusie van drie gemeenten, die elk verschillend beleid voerden ten aanzien van gemeenschapshuizen. Hierdoor is er na de fusie sprake van een ongelijke situatie voor deze voorzieningen. Later dit jaar wordt de uitvoeringsnota accommodatiebeleid aangeboden aan het college, waarin ook de uitwerking van de structurele onderhoudsbijdrage (zoals vastgesteld door de gemeenteraad in november 2023) is opgenomen. Deze nota wordt uw gemeenteraad eveneens eind dit jaar informatief aangeboden.

Vooruitlopend op dit document is het afgelopen jaar benut om gesprekken te voeren met gemeenschapshuizen en een verdiepingsslag te maken voor wat betreft de technische staat van alle accommodaties. Gedurende deze gesprekken is de aangekondigde structurele onderhoudsbijdrage positief ontvangen, door zowel stichtingsbesturen die voorheen zelf verantwoordelijk waren voor het onderhoud alsook stichtingen die hierin in het verleden door de gemeente werden ontlast. Ondanks dat hier voor het eerst sinds de fusie van Beekdaelen een gelijkheidsslag wordt gemaakt, rest er wel een andere legitieme vraag: in hoeverre is dan nu sprake van een gelijk vertrekpunt?

Stichtingsbesturen die voorheen zelf verantwoordelijk waren voor het onderhoud, deden dit over het algemeen op een lager niveau of met minder middelen dan de gemeente. Hierdoor is hun accommodatie weliswaar technisch op orde, maar bestaan er wel diverse wensenlijstjes voor wat betreft renovaties of (verduurzamings)-investeringen e.d. Voorgelegd wordt om de accommodaties die in het verleden nooit onderdeel zijn geweest (met uitzondering van FaSiLa, waar momenteel toegewerkt wordt naar een nieuwe gemeenschapsvoorziening in de kern Schinveld) van het gemeentelijk onderhoud éénmalig een incidentele subsidie toe te kennen, voor een transformatie of investering. Deze incidentele bijdrage mag dan ook geschaard worden onder de transitieperiode waar in het accommodatiebeleid over wordt gesproken. De eenmalige

Opsteller Zaak/Document nummer	Z/25/215824 393299	Datum stuk Afdeling Agendnummer	26 augustus 2025
Onderwerp	Voorstel incidentele onderhoudsbijdrage aan gemeinschapsaccommodaties die voorheen geen gemeentelijk onderhoud genoten, ten behoeve van de realisatie van een nul-situatie		
Portefeuillehouder	J. Quadvlieg		

bijdrage draagt zodoende bij aan een soepele overgang van oud naar nieuw beleid, waarbij het nieuw en door de gemeenteraad vastgesteld beleid ongewijzigd blijft.

Voorgesteld wordt om de stichtingsbesturen samen met een externe adviseur, de vakinhoudelijke ambtenaren en afdelingsmanager te komen tot zes investeringsvraagstukken, die passen binnen de resterend budget van het MJOP 2024. Op deze wijze creëren we vooruitlopend op 01-01-2026 in wezen een nul-situatie, daar waar absolute gelijkheid onrealistisch is. Het gaat over de volgende gemeenschapshuizen OC Jabeek, Hoeskamer Arensgehout, OC Bingelrade, De Schepenbank, Dorpshuis Vaesrade en Gasterie Dobbelseyn.

Wanneer uw raad besluit in te stemmen met deze incidentele bijdrage, zullen de plannen van de gemeinschapsaccommodaties bestudeerd worden door een extern aangestelde en onafhankelijke adviseur, aangevuld met de vakinhoudelijk ambtenaren. Samen zullen zij, gesterkt met de rapporten van Facicom, feit en fictie scheiden. Hierdoor worden enkel werken uitgevoerd die ook daadwerkelijk toe te rekenen zijn aan de technische staat van het gebouw. Als uitgangspunt wordt genomen de demarcatielijst gebouwenbeheer. Hetgeen waarvoor de verhuurder in deze lijst verantwoordelijk is komt in aanmerking voor tegemoetkoming. Ook wordt er toegezien op het gelijkheidsbeginsel. Iedere gemeinschapsvoorziening die in aanmerking komt, mag rekenen op een bijdrage die in verhouding staat tot in het verleden eventuele genoten voordelen.

Met het verstrekken van deze incidentele bijdrage houdt het college zich aan de opdracht om binnen de financiële kaders te blijven van het accommodatiebeleid, daar waar de dekking plaatsvindt uit de overvloedige middelen 2024. Ook wordt uw raad in de tweede bestuursrapportage eind dit jaar gevraagd om besparingen die gerealiseerd worden door de implementatie van het accommodatiebeleid, toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid. Zodoende kunnen ook toekomstige investeringsvraagstukken in onder andere de buiten- en binnensport voor zover als mogelijk binnen de financiële kaders worden uitgevoerd.

Argumenten

1.1 Incidentele bijdrage draagt bij aan gelijkheidsbeginsel

Zoals omschreven resulteert de structurele onderhoudsbijdrage toe voor het eerst sinds de fusie in Beekdaelen een gelijk speelveld. Echter, is daarin nog niet afgerekend met de ongelijkheden uit het verleden. Net als bij de harmonisatie van het subsidiebeleid wordt ook nu voorgesteld een compensatie toe te passen, in de vorm van een incidentele bijdrage. Deze incidentele bijdrage zet een definitieve streep onder het verleden en vanaf 01-01-2026 wordt iedere gemeinschapsaccommodatie binnen Beekdaelen op eenzelfde wijze behandeld.

1.2 Een transitie naar nieuw beleid, beleid dat het belang van gemeinschapsaccommodaties onderstreept

Het coalitieprogramma spreekt van een gemeinschapsaccommodatie in iedere kern. De wijze van behandeling per 01-01-2026 spreekt van eenzelfde waardering voor alle gemeinschapshuizen, ook die in het verleden geen directe verbinding hadden met de gemeente. Met name die terugkoppeling is waardevol gebleken. Niet langer een blinde vlek,

Opsteller Zaak/Document nummer	Z/25/215824 393299	Datum stuk Afdeling Agendanummer	26 augustus 2025
Onderwerp	Voorstel incidentele onderhoudsbijdrage aan gemeenschapsaccommodaties die voorheen geen gemeentelijk onderhoud genoten, ten behoeve van de realisatie van een nul-situatie		
Portefeuillehouder	J. Quadvlieg		

maar integraal onderdeel van de gemeentelijke visie op maatschappelijk vastgoed. Door hier incidenteel een bijdrage aan te leveren, wordt aan veel oud zeer een einde gemaakt.

De incidentele bijdrage in die zin mag dan ook geschaard worden onder de transitieperiode waarin in het accommodatiebeleid over wordt gesproken. Door deze eenmalige bijdrage wordt er een soepele overgang gerealiseerd van oud naar nieuw beleid.

2.1 Het reserveren van de middelen in de reserve is in lijn met het vastgestelde accommodatiebeleid

In het accommodatiebeleid is verwoord dat er naar wordt gestreefd het accommodatiebeleid uit te voeren binnen het huidige financiële kader. Door de overtollige middelen toe te voegen aan de reserve wordt het financiële kader zeker gesteld. Op die manier kan de gemeente voortvarend aan de slag met beleidsinitiatieven die in lijn liggen met de transitie van het accommodatiebeleid.

3.1/ 4.1 Het voorstel leidt tot een begrotingswijziging die alleen door de raad kan worden vastgesteld

Begrotingswijzigingen raken het budgetrecht van de raad.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Geen eigendom, dus geen verantwoordelijkheid

Een terechte kanttekening die (intern) is geplaatst, is dat het onwenselijk is middelen te verstrekken aan een accommodatie die geen gemeentelijk eigendom betreffen. Deze opmerking is ook geplaatst in de bredere discussie van het structureel onderhoud. Echter, kan men niet voorbij aan het feit dat dit al tientallen jaren het geval was en is in de voormalige gemeente Nuth. Veel wezenlijker is de maatschappelijke rol die gemeenschapsaccommodaties vormen in de samenleving en gelet op de druk op het vrijwilligersbestand is het juist een logische stap dat gemeente Beekdaelen de handschoen oppakt en stichtingen over de gehele gemeentelijke breedte ondersteunt. Door de structurele (en in sommige gevallen de incidentele) onderhoudsbijdrage krijgen stichtingsbesturen meer flexibiliteit, maar weliswaar ook verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid om de accommodatie te onderhouden en de flexibiliteit om dit met diverse fondsen en lokale ondernemers te doen. Vanzelfsprekend dienen er afspraken gemaakt te worden over de besteding van onderhoudsbijdrage, alsook de consequenties bij een mogelijke liquidatie van een stichting.

1.2 Wat te doen bij gemeenschapshuizen die op korte termijn worden vernieuwd?

Net als bij de structurele onderhoudsbijdragen zullen bij een aantal gemeenschapsaccommodaties reserveringen plaatsvinden voor accommodaties die op korte termijn worden vernieuwd of verbouwd. Voor de incidentele subsidie komen enkel in aanmerking de zestal accommodaties die nog nooit onderhoudssubsidie hebben ontvangen van de gemeente en waar geen nieuwe huisvesting voor is besloten.

1.3 De overige kosten van het accommodatiebeleid en de beschikbare middelen zijn nu nog niet helemaal bekend

Opsteller Zaak/Document nummer	Z/25/215824 393299	Datum stuk Afdeling Agendanummer	26 augustus 2025
Onderwerp	Voorstel incidentele onderhoudsbijdrage aan gemeenschapsaccommodaties die voorheen geen gemeentelijk onderhoud genoten, ten behoeve van de realisatie van een nul-situatie		
Portefeuillehouder	J. Quadvlieg		

Hoewel er voor de kosten die gemoeid gaan met het voorliggende voorstel voldoende middelen beschikbaar zijn is het nu (nog) niet bekend of dat ook geldt voor de overige initiatieven die nog worden genomen in het kader van het accommodatiebeleid. Bij de uitvoeringsnota accommodatiebeleid, die later naar de raad toe gaat, zal een globale doorrekening worden opgenomen van de kosten en de dekking die daar tegenover staat.

Financiën

De kosten van de zes incidentele subsidies aan de gemeenschapshuizen vindt plaats door inzet van het te voteren krediet voor de transitie van het accommodatiebeleid. Als na de verstrekking van de subsidies nog middelen resteren op het krediet van € 800.000, dan kunnen die middelen worden besteed aan andere initiatieven die verband houden met de transitie van het accommodatiebeleid. De rentelasten bedragen vanaf 2026 jaarlijks € 24.400.

Vervolgtraject en verantwoording

In samenwerking met diverse partijen zal het restant van 2025 gebruikt worden om de planvorming te formaliseren en opdracht tot uitvoering uiterlijk binnen 18 maanden te realiseren.

Communicatie

De betreffende stichtingen en beheerders van de gemeenschapshuizen worden na uw besluit op de hoogte gebracht. Daarna worden de betrokken partijen actief betrokken bij de incidentele transformatie. Aanvraagprocedures worden laagdrempelig en transparant ingericht.

Bijlage(n)

1. Demarcatielijst
2. Beheersmaatregelen
3. Begrotingswijziging 9.3 transitie accommodatiebeleid gemeenschapshuizen
4. Raadsbesluit

Dit voorstel bieden wij u hierbij ter besluitvorming aan.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine & De burgemeester Dhr. ing. E. Geurts